

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Kontakt TF Suchy – aerozol
Zwroty określające środki bezpieczeństwa:

P210 – Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Palenie wzbronione.

P211 – Nie rozpylać nad otwartym ogniem lub innym źródłem zapłonu

P251 - nie przekłuwać ani nie spalać, nawet po zużyciu.

P410+P412 – Chronić przed światłem słonecznym. Nie wystawiać na działanie temperatury przekraczającej 50°C/122°F

2.3 Inne zagrożenia:

Brak informacji na temat spełnienia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH. Odpowiednie badania nie były przeprowadzone.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach
3.1 Substancje:

Nie dotyczy.

3.2 Mieszaniny:

Niebezpieczne składniki:

Identyfikator produktu	Zawartość %	Klasyfikacja CLP	
		Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Mieszanina n-butanu, izobutanu i propanu Nr CAS: 106-97-8, 75-28-5 i 74-98-6 Nr WE: 203-448-7, 200-857-2 i 200-827-9 Nr indeksowy: 601-004-00-0 i 601-003-00-5 Nr REACH: substancje podlegają przepisom okresu przejściowego	40 – 60	Flam. Gas 1 Press. Gas	H220

Pełna treść zwrotów H w sekcji 16

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy
4.1 Opis środków pierwszej pomocy
W przypadku kontaktu ze skórą:

Skórę zanieczyszczoną produktem umyć ciepłą wodą z mydłem.

W przypadku kontaktu z oczami:

Natychmiast przemyć oczy dużą ilością wody, przez co najmniej kilkanaście minut. Gdyby podrażnienie utrzymywało się zapewnić pomoc lekarską.

Narażenie inhalacyjne:

W przypadku wystąpienia zaburzeń w oddychaniu zapewnić dopływ powietrza i pomoc lekarską.

W przypadku połknięcia:

Narażenie tą drogą jest bardzo mało prawdopodobne.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:

Kontakt ze skórą: zaczerwienienia.

KARTA CHARAKTERYSTYKI**Kontakt TF Suchy – aerozol**

Kontakt z oczami: łzawienie.

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych górnych dróg oddechowych.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:

Decyzję o sposobie postępowania podejmuje lekarz po ocenie stanu poszkodowanego.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1 Środki gaśnicze****Odpowiednie środki gaśnicze**

Woda – rozproszone prądy wodne, piana odporna na alkohol, dwutlenek węgla, proszki gaśnicze.

Niewłaściwe środki gaśnicze:

Nie stosować zwartych strumieni wody.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

Skrajnie łatwopalny aerozol. Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem. Woda może być nieskutecznym środkiem gaśniczym. Powinna być użyta w celu ochłodzenia pojemników, aby zapobiec wybuchowi. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temp. chłodzić wodą z bezpiecznej odległości; jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia. W wyniku spalania mogą powstawać tlenki węgla (CO, CO₂).

5.3 Informacje dla straży pożarnej

Nie dopuścić do przedostania się środków gaśniczych do kanalizacji i cieków wodnych. Zawiadomić otoczenie o pożarze. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby niebiorące udziału w likwidowaniu pożaru. Powiadomić Państwową Straż Pożarną, a w razie konieczności także Policję Państwową, najbliższe władze terenowe i najbliższą jednostkę Ratownictwa Chemicznego. Nałożyć odzież ochronną gazoszczelną i aparat izolujący drogi oddechowe (aparat tlenowy skompletowany z maską).

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:**

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy: zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii. Usunąć źródła zapłonu.

Dla osób udzielających pomocy: Zadbać o odpowiednią wentylację, stosować indywidualne środki ochrony

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

W razie awarii nie dopuszczać do zrzutów do środowiska. Zabezpieczyć produkt przed przedostaniem się do kanałów ściekowych, wód powierzchniowych i gruntowych oraz do gleby. Próbować zebrać jak tylko to możliwe, do odpowiednich pojemników celem dalszej utylizacji.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Produkt znajduje się w hermetycznie zamkniętych pojemnikach aerozolowych – wyciek jest mało prawdopodobny. W razie uszkodzenia pojemnika usunąć z otoczenia źródła ognia i zapewnić dobrą wentylację. Wyciek zebrać za pomocą obojętnych absorbentów np. piasku. Umieścić w odpowiednim pojemniku i przekazać do utylizacji.

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Kontakt TF Suchy – aerozol**6.4 Odniesienia do innych sekcji:**

Postępowanie z odpadami produktu – patrz sekcja 13 karty.

Środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8 karty.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:**

Unikać kontaktu z oczami. Używać z dala od źródła ognia lub żarzących się materiałów. Pomieszczenia muszą posiadać odpowiednią wentylację miejscową i ogólną. Przestrzegać podstawowych zasad higieny – myć ręce po pracy z produktem i przed jedzeniem. Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Przechowywać z dala od wszelkich źródeł ciepła i ognia. Ciecz i pary są skrajnie łatwopalne. Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny: nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy, myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i sprzęt ochronny przez wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

Przechowywać w dobrze wentylowanym, chłodnym miejscu. Przechowywać z dala od dzieci. Chronić przed słońcem i temperaturą powyżej 50°C. Zastosowanie zawodowe: przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnych zbiornikach, w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu magazynowym (w budynku ognioodpornym)

7.3 Szczególne zastosowanie (-a) końcowe:

Suchy, beztluszczowy, antyadhezyjny środek na bazie czystego teflonu w postaci aerozolu

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1 Parametry dotyczące kontroli:**

Rozporządzenie MPiPS Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U. poz. 817);

Składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji:

	Nazwa substancji	Nr CAS	NDS	NDSCh	NDSP
1.	propan	74-98-6	1800 mg/m ³	nie ustalono	nie ustalono
2.	n-butan	106-97-8	1900 mg/m ³	3000 mg/m ³	nie ustalono

Oznaczanie w powietrzu na stanowiskach pracy

Oznaczenia w powietrzu na stanowisku pracy:

PN-EN 1540:2004 Powietrze na stanowiskach pracy – Terminologia; PN-Z-04008-7:2002 Ochrona czystości powietrza. Pomiary stężeń substancji chemicznych i pyłów przemysłowych w powietrzu środowiska pracy. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników; PN-Z-04008-7:2002/Az1:2004 Zmiana do normy Ochrona czystości powietrza. Pomiary stężeń substancji chemicznych i pyłów przemysłowych w powietrzu środowiska pracy. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników.

Butan: PN-Z-04252-1:1997;

Propan: PN-Z-04252-1:1997;

KARTA CHARAKTERYSTYKI**Kontakt TF Suchy – aerozol****8.2 Kontrola narażenia:****Stosowne techniczne środki kontroli:**

Zalecana jest wentylacja ogólna pomieszczenia.

Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:**Ochrona oczu lub twarzy:**

Unikać kontaktu z oczami. Przy obchodzeniu się z produktem nosić okulary ochronne.

Ochrona skóry

Unikać kontaktu ze skórą. Nosić rękawice ochronne z kauczuku naturalnego, nitylowego, butylowego.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnic producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Inne: Nie wymagane

Ochrona dróg oddechowych

Unikać wdychania par. Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występujących na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji, czynności wykonywanych przez pracownika oraz zaleceń podanych przez producenta środka ochrony indywidualnej. W sytuacjach awaryjnych stosować pochłaniacz par skompletowany z maską lub półmaską.

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Monitoring biologiczny

Nie ustalono.

Kontrola narażenia środowiska

Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. *W sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych* (dz. U. 2006 nr 136, poz. 964): nie ustalono.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Wygląd:	smar w postaci aerozolu
Zapach:	bez zapachu
Próg wyczuwalności zapachu:	nie określono
pH:	nie określono
Temperatura topnienia:	nie określono
Temperatura wrzenia:	nie dotyczy
Temperatura zapłonu	nie określono
Szybkość parowania:	nie określono
Palność (ciało stałe, gaz):	nie określono
Dolna granica wybuchowości:	nie określono
Górna granica wybuchowości:	nie określono
Prężność pary:	nie określono
Względna gęstość par:	nie określono
Gęstość:	nie określono
Rozpuszczalność:	nie określono
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	nie określono

KARTA CHARAKTERYSTYKI**Kontakt TF Suchy – aerozol**

Temperatura samozapłonu:	nie określono
Temperatura rozkładu:	nie określono
Lepkość dynamiczna :	nie określono
Lepkość kinematyczna:	nie określono
Właściwości wybuchowe:	nie wykazuje
Właściwości utleniające:	nie wykazuje

9.2 Inne informacje:

Brak dodatkowych wyników badań.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.1 Reaktywność**

Nie znana.

10.2 Stabilność chemiczna

Stabilny przy zachowaniu odpowiednich warunków przechowywania i stosowania.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Nie przewiduje się wystąpienia niebezpiecznej polimeryzacji.

10.4 Warunki, których należy unikać

Unikać podwyższonej temperatury, bezpośredniego działania promieni słonecznych, gorących powierzchni i otwartego ognia.

10.5 Materiały niezgodne:

Brak.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:

Tlenki węgla.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1 Informacja dotycząca skutków toksykologicznych**

a) toksyczność ostra: nie wykazuje

propan, próg wyczuwalności zapachu: 9022-36088 mg/m³

butan, próg wyczuwalności zapachu – 6240 mg/m³,

LC₅₀ (szczur, inhalacja) – 658000 mg/m³ (4 h)

b) działanie żrące/drażniące na skórę: nie wykazuje

c) poważne uszkodzenie oczu/działanie drapiące na oczy: nie wykazuje

d) działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: nie wykazuje

e) działanie mutagenne na komórki rozrodcze: nie wykazuje

f) rakotwórczość: nie wykazuje

g) szkodliwe działanie na rozrodczość: nie wykazuje

h) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: nie wykazuje

i) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane: nie wykazuje

j) zagrożenie spowodowane aspiracją: nie wykazuje

Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia:

Kontakt ze skórą: zaczerwienienia.

Kontakt z oczami: łzawienie.

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych górnych dróg oddechowych.

Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia:

Brak danych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI**Kontakt TF Suchy – aerozol****Skutki wzajemnego oddziaływania:**

Brak danych.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

Szczegółowe badania nie były prowadzone, wobec powyższego brak jest bliższych danych. Nie należy dopuszczać do przedostania się i rozprzestrzeniania w glebie, kanalizacji, wodach gruntowych i ciekach wodnych.

12.1 Toksyczność:

Brak danych

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu:

Brak danych

12.3 Zdolność do bioakumulacji:

Brak danych.

12.4 Mobilność w glebie:

Nie stwarza zagrożenia dla wód powierzchniowych i gleby.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Brak danych.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania:

Brak danych.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów:****Produkt zużyty**

Utylizacją odpadów powinny się zająć wyspecjalizowane firmy. Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zanieczyszczone opakowanie

Opróżnione opakowania jednorazowego użytku przekazać do unieszkodliwienia lub recyklingu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kod opakowań: 15 01 11 opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. Azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi (Rozporządzenie MŚ, dz. U nr 112/2001, poz. 1206).

Przepisy wspólnotowe w sprawie odpadów:

Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu**14.1 Numer UN (numer ONZ): UN 1950****14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN: AEROZOLE palne****14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: 2****14.4 Grupa pakowania: -**

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Kontakt TF Suchy – aerozol

14.5 Zagrożenia dla środowiska: Nie

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: przewozić zawsze w zamkniętych pojemnikach, które są ustawione pionowo, opatrzone etykieta i zabezpieczone

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC: brak danych.

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych**15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:**

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późn. zm.

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) z późn. zm.

Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (DZ.U. Nr 63, poz. 322.z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 października 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1225)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 21).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (DZ.U. 2013, poz. 888).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).

Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 227, poz. 1367)

Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DZ.U. Nr 110, poz. 641).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz. 817).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Brak oceny bezpieczeństwa chemicznego dla substancji znajdujących się w mieszaninie oraz dla mieszaniny.

KARTA CHARAKTERYSTYKI**Kontakt TF Suchy – aerozol****16. INNE INFORMACJE**

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy. Kartę opracowano na podstawie karty charakterystyki i danych uzyskanych od producenta. Odbiorcy naszego produktu muszą brać pod uwagę istniejące przepisy prawne i inne uregulowania.

Inne źródła podstawowych danych do opracowania karty charakterystyki:

- Komputerowa Baza Danych RTECS /Registry of Toxic Effects of Chemical Substances/, opracowana przez the National Institute for Occupational Safety and Health, 2005.
- Komputerowa Baza Danych – Karty Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych, opracowana przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, 2005.
- “Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne” – wyd. Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, 2005.
- Komputerowa Baza Danych EINECS, 2005.

Zwroty H:

H220 – Skrajnie łatwopalny gaz

H222 – Skrajnie łatwopalny aerozol

H229 – Pojemnik pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem

H280 – Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem

Opis użytych skrótów, akronimów i symboli:

Flam. Gas 1 – Gaz łatwopalny kat.1.

Press. Gas – Gaz pod ciśnieniem

Aerosol 1 – wyrób aerozolowy kat. 1

NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie

NDSCh – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe

NDSP – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe

Szkolenia:

Przed przystąpieniem do pracy z produktem obowiązkowo poddać pracowników szkoleniu BHP w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych. Przeprowadzić, udokumentować i zapoznać pracowników z wynikami oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy związanym z występowaniem czynników chemicznych.